

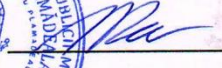

Ministerul Educației și Cercetării al Republicii Moldova
Colegiul de Arte Plastice „Alexandru Plămădeală”

„Aprob”

Directorul Colegiului de
Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Răcilă Lilia

2023

Curriculumul modular

S.02.O.027 STUDIU CULORII

Specialitatea: 21320 Pictură

Calificarea: 265109 Pictor

Chișinău 2023

Aprobat de:

Consiliul artistic și de evaluare al Colegiului de Arte Plastice „Al. Plămădeală”

Director

Răcilă Lilia

2023

Autori:

1. Hamurari Nina, grad didactic întâi, Magistru în domeniul Instruire în Arte Plastice și Decorative, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.
2. Bădrăgan Sergiu, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Recenzenți:

1. Voinschi Nina, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.
2. Malarciuc Ludmila, grad didactic superior, Colegiul de Arte Plastice „Al. Plămădeală”.

Adresa Curriculumului în Internet:

<http://edu.gov.md/ro/content/curriculum-invatamintul-profesional-tehnic-postsecundar>

Cuprins

I.	Preliminarii.....	4
II.	Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	4
III.	Competențele profesionale specifice modulului.....	5
IV.	Administrarea modulului.....	5
V.	Unitățile de învățare.....	5
VI.	Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare.....	6
VII.	Studiul individual ghidat de profesor.....	6
VIII.	Lucrări practice recomandate.....	7
IX.	Sugestii metodologice.....	7
X.	Sugestii de evaluare a competențelor profesionale.....	8
XI.	Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu.....	9
XII.	Resursele didactice recomandate elevilor.....	10

I. Preliminarii

Curriculumul modular „**Studiu culorii**” este un document normativ și obligatoriu ce face parte din Componenta de specialitate la specialitatea Pictură, include 60 de ore, dintre care 30 de ore constituie contact direct și 30 de ore – studiul individual. Se studiază în anul I, semestrul II de studii. Evaluarea finală - examen. Modulul este prevăzut pentru realizarea procesului de pregătire a specialiștilor cu calificarea Pictor în domeniul de formare profesională 213 - Arte Plastice în învățământul profesional tehnic postsecundar și se studiază obligatoriu.

Obiectul de studiu al acestui modul este *culoarea ca mijloc de expresie plastică*. Studiarea modulului „**Studiu culorii**” contribuie formării la elevi a competențelor profesionale în domeniul culorii - *raporturi cromatice, combinarea culorilor, aplicarea culorilor în realizarea unei picturi*.

Scopul modulului constă în formarea și dezvoltarea competențelor profesionale de analiză și aplicare a culorii, de combinații și raporturi cromatice. De asemenea, modulul contribuie la dezvoltarea competenței profesionale generale, valabile domeniului de formare profesională – Arte Plastice.

Cerințele prealabile înainte de a începe studierea modulului „**Studiu culorii**” sunt cunoștințe și abilități în domeniul picturii obținute în cadrul orelor de artă plastică la gimnaziu, cercuri de artă plastică, școala de Arte pentru copii.

Modulul „**Studiu culorii**” are un caracter interdisciplinar și se desfășoară concomitent cu alte unități de curs: Desen constructiv-tonal, Pictură - tehnici de reprezentare, Tehnica picturii în ulei - natura statică - care fac parte din procesul instruirii elevului în semestrul II și reprezintă un cadru favorabil pentru transpunerea cunoștințelor și abilităților acumulate în formarea profesională a viitorului pictor.

II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională

Modulul „**Studiu culorii**” înzestrează elevul cu cunoștințe și abilități de obținere a armoniilor cromatice, redării sentimentelor și ideilor proprii prin intermediul culorilor, a expresiilor cromatice ce pot fi aplicate în procesul realizării unei picturi. Curriculum modular „**Studiu culorii**” reprezintă un instrument de orientare și predare științifică, teoretică și practică a noțiunilor artistico-plastice în realizarea naturii statice. Aplicarea implică din partea îndrumătorului de artă plastică cunoștințe ample teoretice și experiență practică în domeniul picturii.

Studiul modulului „**Studiu culorii**” va contribui la formarea și dezvoltarea competențelor profesionale în elaborarea și crearea unei picturi, armonizării culorilor, elaborării compozițiilor în diferite tehnici de pictură.

Competențele formate și dezvoltate în cadrul acestui curriculumul modular vor fi necesare pentru studierea unităților de curs cu nivel de complexitate mai înalt: S.03.O.028 Compoziție tematică; S.04.O.030 Compoziție bidimensională-frontală; S.05.O.032-Compoziție tridimensională-spațială; S.06.O.033 Compoziție figurativă; S.08.O.035 Structuri compoziționale avansate; S.08.O.036 Structura tabloului de șevalet; F.03.O.014 Pictură - natura statică cu elemente din ghips; F.04.O.016 Pictură - cap uman; F.05.O.018 Pictură - portret cu mâini; F.06.O.020 Pictură - corp uman; F.07.O.022 Pictură – corp uman în interior; F.08.O.024 Pictură - corp uman nud; S.03.O.029 Tehnici mixte de pictură - natura statică; S.04.O.031 Tehnici de pictură – portret; S.05.A.039 Tehnica picturii în ulei - corp uman; S.06.L.049 Tehnica picturii în ulei - corp uman nud; S.07.O.034 Tehnici mixte de pictură - corp uman; S.08.A.044 Tehnici de pictură în ulei - model nud; S.02.L.046 Tehnologia picturii în ulei; P.04.O .058 Practica de instruire; P.06.O.059 Practica de specialitate; P.08.O.060 Practica ce anticipează probele de absolvire: *Modulul I – Elaborarea conceptului artistic*; P.08.O.061 Practica ce anticipează probele de absolvire: *Modulul II - Transpunerea tehnologică a conceptului artistic*.

III. Competențele profesionale specifice modulului

- CS1. Identificarea caracteristicilor specifice amestecurilor de culori.
- CS2. Studiarea amestecului fizic al culorilor.
- CS3. Realizarea extragerilor cromatice și acromatice.
- CS4. Crearea acordurilor cromatice.

IV. Administrarea modulului

Semestrul	Numărul de ore			Modalitatea de evaluare	Numărul de credite	
	Total	Contact direct				Lucrul individual
		Prelegeri	Practică			
2	60	4	26	30	Examen	2

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut	Abilități (A)
1. Culoarea în arta plastică.		
UC1. Identificarea caracteristicilor specifice amestecurilor de culori.	1.1 Culoarea ca mijloc de expresie plastică. 1.2 Semnificația și efectul psihologic al culorilor.	A1. Descrierea culorii ca mijloc de expresie plastică. A2. Identificarea semnificației și efectului psihologic al culorilor.

2. Amestecul culorilor.		
UC2. Studiarea amestecului fizic al culorilor.	2.1 Culorile primare, binare, terțiare. 2.2 Cercul cromatic. 2.3 Sfera lui Runghe.	A3. Distingerea culorilor primare, binare, terțiare. A4. Determinarea cercului cromatic. A5. Redarea <i>Sferei lui Runghe</i> .
3. Modalități de executare a extragerii monocromatice/cromatice.		
UC3. Realizarea extragerilor cromatice și acromatice.	3.1 Extragerea monocromatică. 3.2 Extragerea culorilor primare. 3.3 Perechile complementare.	A6. Elaborarea extragerii monocromatice. A7. Realizarea extragerii culorilor primare. A8. Utilizarea perechilor complementare.
4. Principii de organizare a gamei cromatice.		
UC4. Crearea acordurilor cromatice.	4.1 Acorduri cromatice. 4.2 Gama cromatică caldă. 4.3 Gama cromatică rece. 4.4 Contrastele cromatice.	A9. Caracterizarea acordurilor cromatice. A10. Aplicarea gamei cromatice calde. A11. Identificarea gamei cromatice rece. A12. Determinarea contrastelor cromatice.

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul Individual
			Prelegeri	Practică	
1	Culoarea în arta plastică.	4	1	1	2
2	Amestecul culorilor.	16	1	7	8
3	Modalități de executare a extragerii monocromatice/cromatice.	16	1	7	8
4	Principii de organizare a gamei cromatice.	24	1	11	12
Total:		60	4	26	30

VII. Studiu individual ghidat de profesor

Sarcinile pentru orele individuale ghidate de profesor vor reieși din temele desfășurate (realizate) la orele de contact direct și se vor realiza sub formă de sarcini suplimentare individuale și anume: realizări de crochiuri, schițe (liniare, tonale, cromatice), eboșe în culoare, studii de forma și culoare, continuarea lucrului asupra sarcinii efectuate în cadrul orelor de contact direct, alte sarcini experimentale, care vor contribui la rezolvări de problemă legată de procesul instructiv - educațional, axate pe temele desfășurate la orele de contact direct. Sarcinile pentru orele individuale ghidate de profesor vor fi planificate în proiectările semestriale de lungă durată.

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Culoarea în arta plastică.			
1.1 Culoarea ca mijloc de expresie plastică.	Referat.	Prezentarea referatului	Săptămâna 1
2. Amestecul culorilor.			
2.1 Culorile primare, binare, terțiare.	Probe cromatice. Format: A5/A4.	Prezentarea probelor	Săptămâna 2 - 5
2.2 Cercul cromatic.	Material: acuarelă/hârtie, ulei/carton. 6 -8 lucrări.		
2.3 Sfera lui Runghe.			
3. Modalități de executare a extragerii monocromatice/cromatice.			
3.1 Extragerea monocromatică.	Probe cromatice. Format: A5/A4.	Prezentarea probelor	Săptămâna 6 - 9
3.2 Extragerea culorilor primare.	Material: acuarelă/hârtie, ulei/carton. 6 -8 lucrări.		
3.3 Perechile complementare.			
4. Principii de organizare a gamei cromatice.			
4.1 Acorduri cromatice.	Probe cromatice. Format: A5/A4.	Prezentarea probelor	Săptămâna 10 - 15
4.2 Gama cromatică caldă.	Material: acuarelă/hârtie, ulei/carton. 6 -8 lucrări.		
4.3 Gama cromatică rece.			
4.4 Contrastele cromatice.			

VIII. Lucrările practice recomandate

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	ore
1	Culoarea în arta plastică.	Culoarea ca mijloc de expresie plastică. Referat.	1
2	Amestecul culorilor.	Exerciții cromatice. Material: acuarelă/hârtie, ulei/carton. Format: A5/A4. 4 lucrări.	7
3	Modalități de executare a extragerii monocromatice/cromatice.	Exerciții cromatice. Material: acuarelă/hârtie, ulei/carton. Format: A5/A4. 4 lucrări.	7
4	Principii de organizare a gamei cromatice.	Exerciții cromatice. Material: acuarelă/hârtie, ulei/carton. Format: A5/A4. 6 lucrări.	11
Total:			26

IX. Sugestii metodologice

În procesul studierii disciplinei „**Studiu culorii**” cadrul didactic va folosi tehnologii eficiente de predare-învățare-evaluare, forme și metode de organizare a activității didactice, care sunt adecvate modulului dat, nivelului de pregătire și capacităților individuale ale elevilor.

Metodele recomandate pentru a fi utilizate în procesul de predare-învățare sunt: expunerea materialului teoretic, realizarea lucrărilor practice, individual sau sub conducerea cadrului didactic, exersarea practică, elaborarea exercițiilor practice individuale, studierea individuală și în grup a fondului metodic și a surselor bibliografice, exemple de produse realizate de către elevii promoțiilor precedente, exemple realizate de către profesioniști, etc.

Disciplina „**Studiu culorii**” conține câteva unități de învățare, care sunt concepute în dezvoltare, de la abilități și cunoștințe inițiale spre sarcini tot mai complexe. Caracteristic domeniului de educație – Artă, sunt metodele de predare/învățare cu caracter creativ, inventiv, individualizat.

Pentru eficientizarea formării competențelor profesionale specifice, se propune reducerea activității profesorului ce predă și favorizarea profesorului ce coordonează procesul de învățare. În scopul predării centrate pe elev, strategiile de predare se vor adapta caracteristicilor personale ale elevilor (auditive, vizuale, practice), în dependență de tipul psihologic (introvertit, extravertit) și alte particularități, ce pot influența la procesul de învățare:

- individualizarea și creșterea treptată a nivelului de complexitate a sarcinilor propuse fiecărui elev în funcție de progresul acestuia;
- diferențierea sarcinilor în funcție de abilități, pentru indivizi sau pentru grupuri diferite;
- prezentarea sarcinilor în mai multe moduri: explicație teoretică, prezentarea la calculator/ proiector, exemple din fondul metodic, conversația interactivă;
- utilizarea unor metode didactice activ-participative: învățarea prin descoperire, învățarea problematizată, învățarea prin creare/invenție;
- orientarea spre finalități de învățare, la finele fiecărei unități de învățare se va prezenta spre evaluare un produs realizat;
- caracterul aplicativ al modulului „**Studiu culorii**” impune niște condiții, și anume, procesul de predare/învățare se va desfășura în sala de curs adaptată necesităților specifice pentru lucru practic.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Procesul de învățare-predare-evaluare pe competențe presupune evaluarea pe parcursul întregului proces de instruire: evaluarea formativă (curentă) și evaluarea sumativă (finală). Evaluarea formativă se va realiza prin diverse modalități: observarea comportamentului elevului, analiza rezultatelor curente ale elevului, prezentarea

schițelor/produselor individuale de activitate, cadrele didactice informează elevul despre nivelul de performanță, îl motivează să-și perfecționeze competențele profesionale.

Evaluarea sumativă se va realiza la sfârșitul fiecărui modul, produsele realizate pe parcursul semestrului vor fi expuse la vizionarea de examen. Evaluarea sumativă este realizată de profesorul modulului dat și grupul de profesori ce fac parte din Consiliul artistic și de evaluare. Metodele de evaluare vor fi orientate spre motivarea elevilor și obținerea rezultatelor scontate, fapt ce va permite corectarea operativă a procesului de învățare, stimularea autoevaluării și a evaluării reciproce, evidențierea succeselor, implementarea evaluării selective sau individuale.

Criterii de evaluare cunoștințelor și abilităților profesionale în cadrul modulului

„Studiu culorii”:

- reflectarea subiectului;
- organizarea spațiului compozițional;
- organizarea și respectarea gamei cromatice;
- utilizarea mijloacelor de expresie artistico-plastică;
- utilizarea materialelor și tehnicilor de pictură;
- expresivitatea și originalitatea spațiului plastic;
- atitudinea individual-creativă.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studiu

Pentru a realiza cu succes competențele ce trebuie formate și dezvoltate în cadrul disciplinei „**Studiu culorii**”, trebuie asigurat un mediul de învățare autentic, relevant și centrat pe elev. Cerințe față de sălile de curs: sală de curs dotată cu tot necesarul pentru lecțiile de pictură; mobilier școlar, cu toate condițiile adecvate, în mod obligatoriu trebuie să fie posibilitatea de aerisire regulată a încăperii. Sala de curs va fi dotată și cu utilaje, echipamente, mostre, instrumente și materiale necesare pentru realizarea lucrărilor, formarea și dezvoltarea competențelor profesionale:

- utilaje: șevalete, scaune și suporturi în număr egal cu numărul de elevi în grupă, suport pentru model, lampă cu suport pentru iluminarea modelului, draperii și alte utilaje pentru sarcini prevăzute;
- lista materialelor didactice: exemple de lucrări de nivel înalt a elevilor precedenți din fondul metodic, mostre de picturi tematice de nivel înalt din alte instituții de Artă plastică, literatură de specialitate în limba de instruire.

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată	Nr. de exemplare disponibile
1.	Prut C., Dicționar de arta Modernă și Contemporană, Editura Univers enciclopedic, București, 2002.	Biblioteca / electronic	
2.	Roco, M., Creativitate și inteligență emoțională, Editura Polirom, Iași, 2004.	Biblioteca / electronic	
3.	Roșca, A., Creativitatea generală și specifică, Editura Academiei R.S.R., București, 1981.	Biblioteca / electronic	
4.	Săndulescu -Verna C., Materiale și tehnica picturii, Timișoara, 2000.	Biblioteca / electronic	
5.	Șușală I., Băbulescu O., Dicționar de artă: termeni de atelier, București, Sigma, 1993.	Biblioteca / electronic	
6.	Anheim Rudolf, „Arta și percepția vizuală”, ed. Meridiane, București, 1979.	Biblioteca / electronic	
7.	Исаев А., Философия цвета: феномен цвета в мышлении и творчестве, изд. ФЛИНТА, Москва, 2016.	Biblioteca / electronic	
8.	Голубева О.Л., „Основы композиции”, издательство Искусство, 2004.	Biblioteca / electronic	
9.	Кочергин Э., Категории композиции. Категории цвета, изд. Вита-Нова, Санкт-Петербург, 2017.	Biblioteca / electronic	